

Zondagsschoolboekje

Titel: Een levend kerstgeschenk en nog drie verha

Auteur: A. Hardenberg

Illustrator:

Uitgever: C. Schook, Gorinchem

Druk: 1

Jaar van uitgave: 1887

EEN LEVEND KERSTGESCHENK

EN ANDERE VERHALEN.

met een woord van aanbeveling van

Ds. DE JONGE,

Predikant te Brussel.

MET EEN PLAATJE.

UITGEGEVEN TE GORINCHEM, BIJ
C. SCHOOK.

Bij den uitgever dezes zijn mede uitgegeven, en bij alle boekhandelaren op bestelling te bekomen, de onderstaande

FEESTGESCHENKEN:

ANTOINE PERRIER

of de opstand in de Cevennen. Uit het Hoogd. vertaald, onder toezicht van den heer H. C. Voorhoeve Jz. Prijs gebonden f 1.90; ingenaaid f 1.50. Zoowel de ingenaaide als de gebonden exemplaren met twee gekleurde platen.

VADER TIM,

een verhaal uit den tijd der Hugenooten. Gebonden en met vier gekleurde platen f 1.90; ingenaaid zonder platen f 1.20.

DE KLUIZENAAR,

een verhaal uit den dertigjarige oorlog. Gebonden met vier gekleurde platen f 1.65; ingenaaid zonder platen, doch met gelithographeerden omslag f 0.95.

KAPITEIN ZEEFORT EN ARME PIET, een zeer schoon en boeiend verhaal voor oud en jong. Prijs ingenaaid met in kleuren gedrukten omslag f 0.65; gebonden in fraai linnen steunbandje f 0.95.

HOE RUDOLF WERKMAN

een man werd, door A. HARDENBERG. Gebonden met twee gekleurde plaatjes 75 en ingenaaid zonder plaatjes 40 cent.

(Zie de 3de blz. van den Omslag.)

EEN LEVEND

KERSTGESCHENK

EN ANDERE VERHALEN,

met een woord van aanbeveling van

Ds. DE JONGE,

Predikant te Brussel.

MET EEN PLAATJE.

UITGEGEVEN TE GORINCHEM, BIJ
C. SCHOOK.

Op verzoek van den uitgever wil ik gaarne een woord schrijven tot aanbeveling der hier volgende verhalen.

Het eerste, uit de Zendingwereld, toont dat God zijn kinderen bezoekt en dat Hij weet te troosten zooals niemand troosten kan.

Het tweede, uit de dronkemanswereld, toont de macht des gebeds, al is dit gebed ook van een kind.

Het lied »de Melaatsche» is rein en frisch Evangelie, al heeft het niet heel veel dichterlijke waarde.

Het stukje »Weet gij het ook?» ademt den geest van »de Liefde» — ik bedoel den bekenden predikant van dien naam. — Toch ook in anderen zin is er een geest van de Liefde in dit stukje. De Liefde is God, die liefhad zooals geen mensch liefhebben kan.

EEN LEVEND KERSTGESCHENK.

Zulk een geschenk gaf de barmhartige God eenmaal aan de wereld, toen in den eersten Kerstnacht in den stal van Bethlehem het kind geboren werd, dat een licht tot verlichting der heidenen en tot heerlijkheid van Zijn volk Israël zou zijn. In en met die »onuitsprekelijke gave, gelijk zij ergens genoemd wordt, (2 Cor. 9 : 15.) heeft de Heer ons alle dingen geschonken, die tot het leven en de godzaligheid van noode zijn. In Jezus is het licht, het leven en de eeuwige heerlijkheid. Buiten Hem is de duisternis, de dood en de eeuwige rampzaligheid. Het is echter niet over *deze* gave, dat ik hier bepaald spreken wil, ik wil verhalen van een ander, *Levend Kerstgeschenk*, dat echter met die groote gave ook al weder in een nauw verband staat.

Aan de westkust van Afrika zaten, vele jaren geleden, op den avond vóór het Kerstfeest, vier personen ergens op een dorpje; in eene ruime, eenvoudige doch zindelijke kamer bijeen. Het waren geen negers maar blanken, die daar gekomen waren om in de duisternis van het hei-

III.

1

Het derde verhaal »Bluscht den Geest niet uit,» bevat een vreeselijke, maar daarom niet zeldzame geschiedenis. Zóó te sterven is ontzachlijk, en toch sterven er aldus zooveel menschen.

God zegene de uitgave dezer verhalen voor allen die ze lezen zullen.

Brussel,
23 November '87.

DE JONGE.

4

dendom van het groote Licht te getuigen en den Opgang uit de Hoogte, ook over de arme negers te doen schijnen. Dat werk kon men wel een zaak des *lichts* noemen, maar eene *lichte* zaak, was het echter niet, vooral dáár niet, want het is juist de westkust van Afrika, waar sedert onheugelijke jaren de grootste slavenhandel werd gedreven. Nu is die tijd gelukkig voorbij, maar toen werden daar jaarlijks duizenden der arme zwarten als vee verkocht, en zij werden gekocht door — *de blanken*, door menschen, die het christendom beleden. Geen wonder, dat de negers weinig begeerte hadden van zulk een godsdienst te hooren. Zij scholden de Europeanen dan ook voor »blanke duivels,» die kwamen om hun hunne kinderen, hunne zonen en dochteren, hunne mannen en vrouwen te ontstelen, om ze weg te voeren naar hun land, en ze daar te verkoopen, of misschien wel te slachten en te braden. En hierom waren zij bang voor deze blanke mannen, en zij verfoeiden den God van de christenen, en waren afkeerig met Hem bekend gemaakt te worden.

Dit ondervonden de twee zendelingen, (want dit waren de twee mannen van wie wij spraken) maar al te zeer. Deze zendelingen bevonden zich met hunne vrouwen nu reeds vijf maanden op

hun standplaats; doch zij konden nog geene enkele vrucht van hun werk aanwijzen. Zij hadden zich met groote inspanning een paar eenvoudige woningen gebouwd; want zij moesten het grootendeels zelve doen, daar de negers zoo angstig voor hen waren, dat slechts een enkele hunner het waagde hen tegen hoog loon behulpzaam te zijn. Het grootste vertrek in een dier huizen stond op gezette tijden voor allen open, doch geen zwarte had zich er nog binnen gewaagd, om van Christus te hooren, of in het Evangelie onderwezen te worden.

Zoo was het kerstfeest nabij gekomen, en den avond vóór het feest zaten, gelijk wij reeds zeiden, de twee zendelingen en hun vrouwen rondom de tafel. Hun harten waren weemoedig gestemd. Zij dachten aan vaderland en vrienden. Zij herinnerden zich de Kerstfeesten, daar gevierd. Zij dachten aan hun moeilijk en tot hertoe zoo onvruchtbaar werk, en zij werden kleinmoedig en verdrietig, en er kwam eene stem der murmureering in hun harten. Dit duurde echter maar eenige oogenblikken. Zij waren te vrome discipelen van den Heere Jezus, om lang in zulk een gemoedstoestand tegenover hun Meester te kunnen verkeerren.

»Moed gevat, broeders!» sprak de oudste der

O mijn ziel, wat buigt ge u neder,
 Waartoe zijt ge in mij ontrust?
 Voed het oud vertrouwen weder
 Zoek in 's Hoogsten lof uw lust.
 Want Gods goedheid zal uw druk,
 Eens verwiss'len in geluk;
 Hoop op God, sla 't oog naar boven,
 Want ik zal Zijn naam nog loven.

En waarlijk, die psalm deed hun goed. Hun zielen werden vertroost en bemoedigd, niet door hetgeen zij zagen, maar door dat, wat zij geloofden. De Heer zou uitkomst geven: Hij zou hun werk doen gelukken, en hun droefenis in gejuich doen overgaan; dit wilden zij blijven vertrouwen; en het vermelden in hun vroolijk lied. Zij bleven nog eenige oogenblikken bijeen, lazen een gedeelte der Schrift en spraken over de groote kerstgave Gods, het Kind in de kribbe van Bethlehem, en toen zij in het avondgebed zich met volkomen geloofsvertrouwen aan den Heer overgaven en met bijzonderen aandrang om Zijn hulp riepen; dat Hij spoedig uitkomst geven zou en zij een eersteling uit de zwarten aan Jezus voeten mochten brengen, toen was het hun allen recht wel om het hart. Verkwikt en gesterkt stonden zij van hun knieën op en gaven elkander de hand, alsof

zendelingen. »Wat zal het ons baten, dat wij het hoofd laten hangen, zullen wij daarmede één heiden bekeeren?»

»Gij hebt gelijk, broeder!» antwoordde de andere. »Maar....»

»En laat ons goed doende niet vertragen.» ging de oudste voort, »want te Zijner tijd zullen wij maaïen, zoo wij niet verslappen.» Dat woord der Schrift is thans meer dan ooit een woord door den Heiligen Geest voor ons geschreven.»

»En onze kracht is in God,» viel een der zusters in. »Hij zal ons sterken en zegenen, indien wij blijven gelooven.» Laat ons niet morren, maar ons liever in den Heer verblijden. Mij dunkt, wij moeten een psalm zingen, dat zal ons goed doen.»

De anderen waren dit met haar eens; en na een oogenblik hieven zij aan:

Maar de Heer zal uitkomst geven
 Hij die 's daags Zijn gunst gebiedt:
 'k Zal in dit vertrouwen leven
 En dit melden in mijn lied.
 'k Zal Zijn lof, zelfs in den nacht,
 Zingen, daar ik Hem verwacht;
 En mijn hart, wat mij moog treffen
 Tot den God mijns levens heffen.

zij zich opnieuw met elkanderen aan de zaak van Jezus verbonden, om getrouw te blijven en niet te verslappen, vasthoudende aan het woord: »Te Zijner tijd zullen wij maaïen.»

En ziet, God, die een Hoorder is der gebeden, deed dien tijd spoediger nog komen, dan zij hadden durven hopen.

De huizen van de zendelingen waren zoodanig gebouwd, dat zij, tegenover elkander, beide met eene deur op eene opene plaats uitkwamen, zoodat zij elkander konden bezoeken, zonder dat zij den openbaren weg behoefden over te gaan. Den volgenden morgen ging de echtgenoot van den oudsten broeder hare achterdeur uit om hare zuster voor een oogenblik te spreken. Doch wie schetst hare verbazing! Vóór de deur lag een kind, in een doek gewonden, een aanvallig zwart jongskens, dat de armpjes naar haar uitstak en schreeuwde, zoo hard als een klein negertje maar schreeuwen kan.

Een kreet van blijde verrassing ontsnapte den mond der zuster, en terwijl zij den kleinen kroeskop in hare armen nam, kwam de andere zuster, die dien kreet gehoord had, in allerijl op haar toe.

»Zie hier,» sprak de eerste, »een Levend Kerstgeschenk. Het is een antwoord op ons gebed van gisterenavond.»

»God zij geloofd!» riep de andere, »Hij heeft ons dit kind gewis gegeven; die kleine zal de eersteling zijn, waarom wij gevraagd hebben.» Zij knielde bij het jonsken neder en vouwde in ontroering de handen, terwijl de andere haar het negerventje voorhield.

Wat de twee vrouwen verder zoo al spraken, en hoe zij het kindje koesterden en troetelden, en wat hun mannen er van dachten en zeiden, willen wij hier niet alles verhalen. De beminde lezer of lezeres kan zich een en ander gewis wel voorstellen. Ik wil alleen nog zeggen, dat die kleine waarlijk een zegen op het gebed bleek te zijn. Want de vrouwen zorgden wel, dat hun vondst niet verborgen bleef, en toen de negerbevolking nu zag, dat die blanke mannen en vrouwen een zwart kind hadden, dat zij het niet verkochten en wegzonden, maar het integendeel wel deden; toen vatten zij moed en waagden zij het langzamerhand de zendelingen te naderen en naar hun woorden te luisteren. Het Evangelie, dat zij bij die gelegenheid hoorden, vond weldra in meer dan één hart eene plaats, en eer nog vijf maanden verlopen waren, werd de prediking tamelijk wel bezocht, en was er reeds deze en

gene zwarte, die zich door den doop openlijk als een discipel des Heeren deed kennen.

Hoe dat kind op dien Kerstmorgen daar bij die deur kwam, is men nooit gewaar geworden. De broeders bleven het als een geschenk van God beschouwen, en voedden het in Zijne vreeze op.

ANDERE VERHALEN.

DE GEWIGTIGE AVOND.

Anna Price bezocht geregeld eene Zondagschool, en de ernstige indrukken die zij daar ontving, werden spoedig zichtbaar, en bewerkten eene grondige bekeering harer jeugdige ziel tot God. Zij had eene vrome moeder; haar vader was echter, helaas, in het gezelschap der liederlijkste lieden uit den omtrek geraakt, en ten slotte de ergste dronkaard en speler van allen geworden. De waard uit de kroeg ontving bijna regelmatig elken avond, wat hij des daags verdiend had. Zijne vrouw deed hem nooit verwijtingen hierover, maar trachtte hem, door de genoegelijkheden van het huisselijk leven, van zijnen slechten omgang af te brengen. Dit scheen haar echter niet te zullen gelukken; het huis veroorzaakte hem pijn, want daar had hij tijd om, door eene familie omgeven aan welke hij zich dagelijks verzondigde, over zijnen ongeregtigen wandel na te denken.

Hij had reeds geruimen tijd dit leven geleid, toen hij op zekeren avond, nadat hij den dag weder spelende en drinkende had doorgebracht, uit den kring zijner medgezellen naar zijne woning terugkeerde. Een van dezen liep hem na.

III.

2

15

ten. In het eerste oogenblik was hem dit aangenaam: nu *kon* hij het geld niet nemen. „Gij zult alles terugwinnen,” fluisterde de hooze echter in zijn oor, en eer hij regt wist wat hij deed, besteeg hij in alle stilte den trap, om den sleutel te halen, daar hij meende te weten waar zijne vrouw hem had neergelegd. Toen hij het kamertje door wilde gaan, waar de kinderen sliepen, hoorde hij eerst zuchten en daarna het gefluister eener zachte stem. Het was die der kleine Anna, zij bad voor haren vader. „Och, lieve Heer!” smeekte het kind, „geef mijn vader toch een ander hart, dat hij niet meer naar de herberg ga. Moeder heeft er zoo 'n verdriet van en ik ook; want moeder heeft vader zoo lief en ik ook; en ach, die arme vader, hij heeft U niet lief en kan niet in den hemel komen, als hij zoo goddeloos blijft. Och, lieve Heere Jezus, leer die arme vader toch U lief te hebben en te dienen, dan zal hij des Zondags bij ons blijven, met ons bidden en in den Bijbel lezen.”

Zoo bad Anna, en tranen en zuchten verstikten bijna hare stem. Price stond als aan den grond genageld. Zij noemde hem haren lieven vader, en ook zijne vrouw had hem zoo lief: en hij gevoelde daarbij hoe weinig hij dezen naam verdiende en hoe slecht hij die liefde vergold. Dat sneed hem dermate door de ziel, dat hij zich geweld moest aan-

ten. In het eerste oogenblik was hem dit aange-naam: nu kon hij het geld niet nemen. „Gij zult alles terugwinnen,” fluisterde de hooze echter in zijn oor, en eer hij regt wist wat hij deed, besteeg hij in alle stilte den trap, om den sleutel te halen, daar hij meende te weten waar zijne vrouw hem had neergelegd. Toen hij het kamertje door wilde gaan, waar de kinderen sliepen, hoorde hij eerst zuchten en daarna het gefluister eener zachte stem. Het was die der kleine Anna, zij bad voor haren vader. „Och, lieve Heer!” smeekte het kind, „geef mijn vader toch een ander hart, dat hij niet meer naar de herberg ga. Moeder heeft er zoo 'n verdriet van en ik ook; want moeder heeft vader zoo lief en ik ook; en ach, die arme vader, hij heeft U niet lief en kan niet in den hemel komen, als hij zoo goddeloos blijft. Och, lieve Heere Jezus, leer die arme vader toch U lief te hebben en te dienen, dan zal hij des Zondags bij ons blijven, met ons bidden en in den Bijbel lezen.”

Zoo bad Anna, en tranen en zuchten verstikten bijna hare stem. Price stond als aan den grond genageld. Zij noemde hem haren lieven vader, en ook zijne vrouw had hem zoo lief: en hij gevoelde daarbij hoe weinig hij dezen naam verdiende en hoe slecht hij die liefde vergold. Dat sneed hem dermate door de ziel, dat hij zich geweld moest aan-

Niet zonder inwendige vrees zag Price de terugkomst van zijne vrouw, die met de jongens naar de prediking gegaan was, te gemoet; hij wist niet hoe hij haren blik zou kunnen verdragen. Maar dit was spoedig voorbij. De jongens kropen in het eerst wel een weinig vreesachtig op den achtergrond, en zagen elkander bekommerd aan, wijl zij meenden dat er voor dien avond niets van komen kon dat zij, gelijk zij des Zondagsavond gewoon waren, wat langer opbelevan en aan moeder vertellen wat zij op de Zondagschool geleerd en van de preek onthouden hadden. Anna, die als oudste dochter zoo gaarne reeds moeders regterhand heette, en al aardig wat doen kon, had het avondeten klaar gezet; een vriendelijk vuurtje brandde aan den blankgeschuurden haard, zoodat Price gevoelde dat het slechts van hem zelven afhing, om in het midden der zijnen gelukkig te zijn.

„Lieve vader,” sprak Anna toen zij na eene korte afwezigheid de kamer weder binnentrad, „hier is een ei, versch gelegd; het is van mijne hen, en dat is voor u.”

Price kon geen woord zeggen, maar hij kuste zijn kind, en zag tranen ook in haar oog. Daarna zetten zij zich aan de tafel en de vader nam het ei; zulk een ei had hij nog nooit gegeten.

„Vader,” begon Anna weder toen het eenvou-

doen om niet in luid geweën uit te barsten. Hij vergat den sleutel, de kroeg, zijne vrienden en alles, ijde als een gejaagde in zijn eigen slaapvertrek en viel daar op de knieën neder. Hij kon geen woord uitbrengen, doch zijne tranen zeiden genoeg, en de spraak des harten wordt ook zonder woorden verstaan door het oor van de Goddelijke Barmhartigheid, en er is dien avond gewis voor het eerst in den hemel van dezen zondaar gezegd geworden: „Zie, hij bidt!” (Hand. 9 : 11.)

Geruimen tijd lag Price daar neêrgebogen. Eindelijk stond hij op en ging weder naar de woonkamer, waar Anna bezig was haar jongste zusje in slaap te wiegen. Zij verwonderde zich, toen zij haren vader zag; zij herinnerde zich den tijd niet, dat hij op Zondagsavond te huis was geweest. Vol liefde trad hij op de kinderen toe en kuste ze beiden. Dat was ook eene zeldzaamheid, en Anna was er even verblijd over als zij er door verrast werd.

„Lieve vader!” riep zij op vrolijken toon, „wat zal moeder blij zijn, als zij uit de kerk komt, dat zij u te huis vindt. Niet waar, u zal van avond niet meer uitgaan?”

„Neen, mijn goed kind,” sprak de vader geróerd, en Anna werd het niet minder, dat hij haar „mijn goed kind” genoemd had.

dige maal afgeloopen was, „u heeft mij in heel langen tijd niet hooren lezen.”

„Nu,” — antwoordde de vader lees dan eens wat voor mij: iets uit het boek, dat gij laatst in de Zondagschool gekregen hebt.” — Het was een Bijbel, eene belooning van Anna's vlijt; en Price wist wel dat het een Bijbel was, doch het scheen alsof hij het niet durfde wagen dien naam te noemen.

Anna beefde van vreugde terwijl zij haren Bijbel opendeed. Zij bladerde een oogenblik en las toen het volgende:

„Zijt mij genadig, o God! naar Uwe goedertierenheden, delg mijne overtredingen uit, naar de grootheid Uwer barmhartigheden.

Wasch mij wel van mijne ongerechtigheid en reinig mij van mijne zonde.

Want ik ken mijne overtredingen, en mijne zonde is steeds voor mij.

Tegen U, U alleen heb ik gezondigd, en gedaan, dat kwaad is in Uwe oogen: opdat Gij regtvaardig zijt in Uw spreken, en rein zijt in Uw rigten.

Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, en in zonde heeft mij mijne moeder ontvangen.

Zie, Gij hebt lust tot waarheid in het binnenste, en in het verborgene maakt Gij mij wijsheid bekend.

Ontzondig mij met hysop, en ik zal rein zijn: wasch mij, en ik zal witter zijn dan sneeuw.

Doe mij vreugde en blijdschap hooren: dat de beenderen zich verheugen, die Gij verbrijzeld hebt.

Verberg Uw aangezicht van mijne zonden, en delg uit al mijne ongeregtigheden.

Schep mij een rein hart, o God! en vernieuw in het binnenste van mij eenen vasten geest." (Ps. 51).

Price verborg zijn aangezicht achter zijne groote hand en veegde in stilte zijne tranen weg, terwijl Anna las. Het eerste gedeelte van dezen psalm scheen als voor hem geschreven. Toch hield hij zich goed, en liet het kind den psalm ten einde lezen en zeide alleen toen zij ophield: „Ik dank u, mijn kind! gij hebt goed aangeleerd met lezen, wilt gij nog wat?"

„Ja wel," zei Anna, sloeg eenige bladen om en las:

„Een psalm van David.

Loof den Heer, mijne ziel! en al wat binnen in mij is Zijnen heiligen naam.

Loof den Heere, mijne ziel! en vergeet geene van Zijne weldaden.

Die al uwe ongeregtigheden vergeeft, die al uwe krankheden geneest;

Die uw leven verlost van het verderf, die

ten einde lezen, en het deed hem goed. De toon der genade, die hem er uit tegen kwam, was als een verkwikkende regen op zijne naar vrede dorstende ziel. Zijne vrouw bemerkte hoezeer het gemoed van haren man bewogen was. Zij was verwonderd, verblijd en ontroerd, en dacht dat het goed zou zijn, gelegenheid te geven tot een vertrouwelijk gesprek. „Anna," zeide zij daarom, toen deze met lezen ophield, „het zal tijd worden dat de jongens naar bed gaan."

Anna stond op: de jongens kusten hunne moeder en stonden verlegen wat zij met vader beginnen moesten; zij zagen Anna aan, alsof zij het haar vroegen.

„Kom, jongens!" zei Anna, ten bewijze dat zij hen begreep: „wenscht vader ook goeden nacht, dan ga ik met u heen."

Price kuste ze zwijsend alle drie, en zij gingen heen.

„Gij hebt nog wat aan mij te goed, Jo," begon de vrouw toen zij met haar man alleen was. „Gij zijt heden avond te huis gebleven, en hebt geen bier gedronken."

„En ik denk voortaan altijd bij u te blijven, en zal nooit meer gaan drinken," sprak Price, met eene stem zoo plegtig alsof hij een eed aflegde.

u kroont met goedertierenheid en barmhartigheden:

Die uwen mond verzadigt met het goede; uwe jeugd vernieuwt als eens arends.

De Heere doet gerechtigheid en gerigte, al den genen die onderdrukt worden.

Hij heeft Mozes zijne wegen bekend gemaakt, den kinderen Israëls Zijne daden.

Barmhartig en genadig is de Heer, langmoedig en groot van goedertierenheid.

Hij zal niet altoos twisten, noch eeuwiglijk den toorn behouden.

Hij doet ons niet naar onze zonden, en vergeldt ons niet naar onze ongeregtigheden.

Want zoo hoog de hemel is boven de aarde, is Zijne goedertierenheid geweldig over degenen die Hem vreezen.

Zoo ver het oosten is van het westen, zoo ver doet Hij onze overtredingen van ons.

Gelijk zich een vader ontfermt over de kinderen, ontfermt zich de Heere over degenen, die Hem vreezen.

Want Hij weet wat maaksel wij zijn, gedachtig zijnde dat wij stof zijn."

„Dat heeft God haar in het hart gegeven," dacht Price, „dat zij juist deze beide psalmen leest." Hij liet haar dezen ganschen schoonen 103den psalm

Daar sprong de trouwe gade van haren stoel op, sloeg hare armen om den hals van haren man en weende luid. Deze trachtte iets meer te zeggen doch hij kon het niet. Zij konden slechts schrijven die twee, en — dat schrijven was zaligheid.

„Anna," zeide Price, nadat hij zich een weinig hersteld, en zijne vrouw alles medegedeeld had wat er dien avond met hem voorgevallen was. „Anna, kunt gij zulk een ellendeling vergeving schenken? — O kunt gij het waarlijk?"

„Vergeving?" riep de vrouw, die denzelfden naam droeg als het oudste dochttertje, — „o, ik heb u nog nooit zoo lief gehad en ben nooit zoo gelukkig geweest als dezen avond. Bid *mij* niet om vergiffenis, maar God; Hij wil ze u ook schenken."

„Ach, dat heb ik gedaan," hernam Price, „maar vóór ik Anna lezen hoorde, dacht ik niet, dat de Heer zulk een groot zondaar vergeven wilde."

„Dit is een getrouw woord, en aller aanneming waardig," sprak de vrouw, — „dat Jezus Christus in de wereld gekomen is om *zondaren* zalig te maken, zelfs de voornaamste er onder gerekend." (1 Tim. 1: 15.)

„Staat dat er bij?" riep Price, „ja waarlijk," ging hij voort toen zijne gade hem dien tekst aanwees: — „van welke ik de voornaamste ben." — Dat is een

woord voor mij: „de voornaamste,” daar ben ik mede bedoeld.”

„Laat ons knielen en bidden, Jo,” — sprak de gelukkige gade. „Hij zal Zijne belofte ook aan u vervullen.”

„Ik kan niet,” antwoordde de man bedaard, maar zijne vrouw vatte zijne hand, en hij liet zich naast haar neervallen, en in de taal des geloofs en der liefde, droeg zij haren man aan de barmhartige liefde Gods op, wien zij reeds lang als haren Vader kende en die haar steeds tot raad en hulp geweest was. Terwijl zij bad, en in den naam van Jezus om licht en vrede smeekte voor het hart van haren echtgenoot, werd diens gemoed reeds rustiger.

„God zal mij zegenen,” sprak hij, toen zij weder opgestaan waren, „hoezeer ik dit ook verbeurd heb. De herinnering aan dezen avond, hoop ik nooit te verliezen.”

En zoo ging het ook. De verandering bij Price was even zoo duurzaam als zij snel en merkwaardig was. Van dien tijd af verliet hij zijne oude vrienden en het wijnhuis. Met de eersten sprak hij alleen om hen te vermanen, hunne zondige wegen te verlaten. Het laatste betrad hij slechts nog eenmaal en dat wel aan den arm zijner vrouw, om den waard eene schuld te betalen, die hij nog

WEET GIJ HET OOK?

Want gij weet de genade van onzen Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijne armoede rijk zoudt worden. 2 Cor. 8 : 9.

De apostel Paulus wijst ons in bovenstaande woorden op de grootheid der genade van Jezus Christus. Er wordt van Hem gezegd dat Hij *rijk* was. En waarlijk, dat was Hij. Hij was vol van alle schatten; rijk in de liefde en aanbidding van al het geschapene. De profeet Jesaja heeft daar iets van gezien, gelijk hij ons in het zesde hoofdstuk zijns boeks verhaalt. „Ik zag,” zegt hij, „den Heer, zittende op eenen hoogen en verheven troon, en Zijne zoomen vervullende den tempel. De serafs stonden boven Hem; een iegelijk had zes vleugelen: met twee bedekte ieder zijn aangezicht, en met twee bedekte hij zijne voeten en met twee vloog hij. En de een riep tot den ander, en zeide: „Heilig, heilig, heilig is de Heere der heirscharen, de gansche aarde is van Zijne heerlijkheid vol!” zoodat de posten der dorpelen zich bewogen van de stem des roependen; en het huis werd vervuld met rook.”

Dat hier dezelfde persoon bedoeld wordt als Hij, die later als een gering mensch onder de

van hem in het boek had voor eenige vensterruiten, die Price in eenen toestand van bescheidenheid, bij gelegenheid van eene kloppartij, gebroken had.

DE MELAATSCH E.

(Matth. 8 : 2—4.)

Er kwam een melaatsche tot Jezus, den Heer, En viel vol aanbidding in 't stof voor Hem neêr; Hij sprak: „Zoo Gij wilt, Heer, bij U is de magt, Om mij te genezen, ai toon mij Uw kracht?”

En naauw werd deez' beê door den Heiland verstaan, Of Hij raakt, vol liefde, den smeekeende aan. „Ik wil, word gereinigd!” is 't woord van Zijn mond, En rein was d'onreine, volkomen, terstond.

Onrein door de zonde zijn we allen voor God, Maar Jezus kwam neder, begaan met ons lot. En wie, als onreine tot Hem zich thans spoedt Vindt in Hem verlossing: wordt rein in Zijn bloed

En hebt gij dit woord der genade verstaan, Is Jezus uw Heiland, o wil dan voortaan In reinheid Hem dienen, de zonde steeds vliên, Die rein zijn van harte, zij zullen God zien.

menschen wandelde, blijkt ons uit Joh. 12 : 41, waar de evangelist, dit hoofdstuk uit Jesaja aanhalende, er bijvoegde: „Dit zeide Jesaja toen hij Zijne (Christus) heerlijkheid zag en van Hem sprak.” Dáár was Hij de rijke, de Zoon Gods; hier de arm geworden, de Zoon des menschen. Dáár bogen zich de hoogste engelen aanbeddend voor Hem neder, en vonden hunne grootste vreugde in het aanschouwen van Zijn aangezicht. Hij was hun Schepper; „want door Hem zijn alle dingen geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zienlijk en die onzienlijk zijn; hetzij troonen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij magten; alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen,” (Col. 1 : 16). Geen wonder dat zij zich gedurig in aanbidding voor Hem nederbogen.

Hij was rijk. De liefde van God te genieten, is de zekerste van alle rijkdommen, en Hij was de teerbeminde, eengeboren Zoon van God. „De Heere bezat Mij in het beginsel Zijns wegs, vóór Zijne werken, van toen aan,” (Spr. 8 : 22). „Toen was Ik een voedsterling bij Hem, en Ik was dagelijks Zijne vermakingen, te aller tijd voor Zijn aangezicht spelende,” (vs. 30). Niemand heeft ooit de liefde Gods genoten als Christus, want niemand dan Hij kon die liefde geheel bevatten, niemand dan Hij was die oneindige liefde des Va-

ders waardig. Dit was de grootste rijkdom van Jezus, de oneindige, onmetelijke schat Zijner ziel. Bezit een mensch de liefde Gods, zoo kan hij alle andere dingen ontberen. Al heeft hij ook gebrek aan voedsel en kleeding, zij hij ook gelijk Lazarus aan de poort des rijken mans, vol zweren, nogtans, indien hij in het bezit is van de liefde Gods, dan is hij waarlijk rijk.

Hij was rijk! De magt en de heerlijkheid van den Schepper aller dingen waren de Zijne. „Alle dingen zijn door Hem (het *Woord*) gemaakt, en zonder hetzelfde is geen ding gemaakt, dat gemaakt is,” (Joh. 1 : 3). „Alle dingen bestaan te zamen door Hem,” (Col. 1 : 17). Hij was Heer van alles en kon zeggen: „Al het gedierte des wouds is Mijns; de beesten op duizend bergen, en het wild des velds is bij Mij. Zoo Mij hongerde, Ik zou het niet zeggen, want Mijns is de wereld en hare volheid,” (Ps. 50 : 10—12). Hij kon zeggen: „Al wat de Vader heeft is het Mijne,” (Joh. 16 : 15), en kon met Zijnen Vader spreken over de heerlijkheid, „die Hij bij Hem had, eer de wereld was,” (Joh. 17 : 5). Welke magt, heerlijkheid, schatten en gelukzaligheid de Vader ook had, zij woonden met dezelfde volheid in den Zoon; want „Hij was in de gestaltenis Gods, en behoefde het geen roef te achten, Gode

lijken hunne aangezichten voor Hem, nu werd Hij beschimpt door farizeen, bespot door heidensche soldaten, gelasterd door dieven, met edik en gal gedrenkt. Eens was Hij in het volle genot der liefde Gods, nu was er geen straal dier liefde in Zijne ziel; zij werd verbrijzeld onder den toorn der gerechtigheid. Eens sprak Hij: „De Heere bezat Mij, dagelijks was Ik Zijne vermakingen;” thans riep Hij kermende uit: „Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten!” Eens gaf Hij het leven aan alles, thans boog Hij zelf stervende het hoofd, en gaf den geest, en lag neder in het graf. Gewis Hij is arm geworden, daar Hij rijk was.

Hij werd arm, *opdat wij rijk zouden worden!* Welk eene genade! Heeft zij haar doel reeds bij u bereikt, lezer? *Zij* zij rijk in Jezus? „Gij weet de genade,” schreef Paulus aan de Corinthiërs, en voorzeker wisten zij het, want het was hun verkondigd. Gij dient het ook te weten, lezer, want ook u heeft de Heer de blijde boodschap Zijner liefde gebracht. Eer de Christenen te Corinthe dit wisten, lagen zij in den diepsten pool der zonde, gelijk blijkt uit 1 Cor. 6 : 10. Maar daarna waren zij afgewasschen, geheiligd en geregtvaardigd in den naam van den Heere Jezus en door den Geest onzes Gods, zoodat hunlieder ligchaam een tempel werd van den Heiligen Geest. Is het ook

even gelijk te zijn.” Ziedaar de rijkdommen van Jezus Christus.

Hij was rijk, maar gij weet *de genade*, dat Hij om uwentwil arm is geworden. De Aangebedene van al het schepsel; Hij, „die Gode even gelijk was, heeft zich zelve vernietigd, de gestalte eens dienstknechts aangenomen hebbende, en is den menschen gelijk geworden.” Hij verwisselde den troon des hemels met de kribbe te Bethlehem. Geen engel boog zich neder, geen seraf bedekte zijn aangezicht voor dat arme kind, in doeken gewonden; de wereld kende Hem niet; slechts eenige weinige herders kwamen naar Hem omzien en de Ooster-sche wijzen bragten Hem hulde, maar de meesten verachtten Hem. Hij werd arm aan magt, arm aan eer en roem en glorie; arm aan bezittingen; arm aan vrienden; arm aan liefde: want Hij werd een vloek voor ons. Van de kribbe tot het kruis droeg Hij onze zonden, geboren uit eene vrouw, geworden onder de wet. Hij, die het brood schiep, leed honger. Hij, die de wateren formeerde, leed dorst. Hij, wiens al het goud en zilver was, had geen steen om Zijn hoofd op neer te leggen.

Hij is arm geworden! Eens klonk het drie-maal heilig der engelen in Zijne ooren, nu was het: „Weg met dezen, laat ons Barabbas los, Kruist Hem, kruist Hem!” Eens bedekten sera-

met u alzo? Ach, indien gij nog niet rijk zijt in Christus: gij *weet* het dan nog niet *waarlijk* dat Christus arm werd voor u. Gij hebt dan deze Zijne genade nog niet ernstig ter harte genomen. Gij zijt dan nog in uwe zonden en zult — er in voortgaande — tot eene eeuwige armoede gedoemd worden. O laat u van die dwaasheid terugbrengen eer het te laat is. Al de rijkdom der liefde en de volheid der genade staat nog heden voor u open. Weet, dat gij arm en ellendig, en jammerlijk, en blind, en naakt zijt. Weet, dat Christus arm werd, daar Hij rijk was, om ook u rijk te maken, daar gij arm zijt. Weet dat, omdat uw eigen hart het u zegt, omdat God het u verkondigt, omdat het kruis van Christus het u verzekert, en laat het *blijken* dat gij dit weet, door de rijkdommen der liefelikheden Gods in uw leven ten toon te spreiden. Gij zijt duur gekocht. Geloof dat en — verheerlijk dan God in uw ligchaam en uwen geest, welke beide Godes zijn.

BLUSCHT DEN GEEST NIET UIT.

(Verhaalt van een prediker.)

Voor eenige jaren arbeidde ik als prediker in de westelijke wildernis van Amerika. Op zekeren dag

kwam iemand tot mij, vatte mijne hand en zeide op smeekenden toon: „Wilt gij wel meêgaan om eenen stervenden jongeling te bezoeken? Hij is in grooten zielenood, en zegt dat er voor hem geene hoop meer is.”

Er was geen tijd te verliezen. Ik ging mede. Nadat wij menigen rotsachtigen heuvel beklommen hadden, geraakten wij op eenen openen weg, die ons spoedig naar het huis van den kranke voerde. Buiten de deur stonden de diepbekommerde vrienden en betrekkingen, en weenden; zij drukten mij zwijgend beide handen, en voerden mij den trap op naar de ziekekamer. Geen woord werd er gesproken, de overige aanwezenden waren te zeer met hunne eigene gedachten bezig, en mijn eigen hart gevoelde al te zeer het gewigt en de verantwoordelijkheid mijner roeping. Terwijl ik opsteeg bad ik ernstig om den bijstand en zegen van God.

Toen ik boven kwam, trad mij de moeder van den jongeling, eene oude, eerwaardige vrouw, te gemoet.

„Ik ben blijde dat gij gekomen zijt,” zeide zij op droevigen toon. „Spreek met mijnen armen zoon, misschien kan hij nog gered worden.”

Ik drukte haar de hand en zij voerde mij in eene aangrenzende kamer. Een hartverscheurende aanblik wachtte mij. Ik aanschouwde eenen jon-

gen man in doodsstrijd, met woest rollende oogen, terwijl hij met zijne armen wild om zich heensloeg onder den ijselijken uitroep: „O, ik ben verloren! De hel is voor mij geopend! Binnen weinige oogenblikken zal ik onder de verdoemden zijn!”

Hij werd stil en ik vreesde dat zijn geest reeds naar het oord der smarte was overgegaan; doch na een oogenblik kwam hij weder bij. Deze gelegenheid aangrijpende, trad ik voor zijn leger en zeide hem langzaam de woorden voor: „Geloof in den Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden. Het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt ons van alle zonden.” Daar ik bespeurde dat hij naar mij luisterde, sprak ik verder tot hem van de vrije genade in Christus, en dat Jezus bereid is, den grootsten zondaar, zelfs nog ter elfder ure te redden.

„Neen, voor mij is er geene hoop meer!” antwoordde hij. „Eens had ik gered kunnen worden, maar nu is het te laat — *te laat!* — O, dat ik toen gehoord had!” liet hij na eene kleine poos, met een zucht der ontzettendste vertwijfeling er op volgen.

Te vergeefs bezwoer ik hem, om zich vol vertrouwen op de onbegrensde genade van den Heiland van zondaren te verlaten, die *volkomenlijk* kan zalig maken, degenen, die door Hem tot God gaan, (Hebr. 7 : 25). Hij antwoordde niet anders

dan: „Ik heb den Heiligen Geest wederstaan — er is voor mij geene hoop meer!”

„Wilt gij met mij bidden?” vroeg ik.

„Bid voor anderen,” gaf hij ten antwoord „voor mij niet!” Nogtans knielde ik bij hem neder. Er heerschte eene stilte des doods, alleen verstoord door de zware zuchten des stervenden. Ik droeg den ongelukkige aan de ontferming van Jezus op.

Vervolgens rigtte ik het woord weder tot hem, doch hij riep vol vertwijfeling: „Het is te vergeefs, ik snel de eeuwigheid reeds tegen!” Geene tranen verlichtten zijn hart; men bespeurde evenmin eenig berouw over zijne zonden, als eenige straal van hope. Een wild doordringend geschreeuw vervulde ons allen met angst, terwijl hij op het kussen terugzonk.

Toen hij andermaal een weinig bedaard was, zeide hij op nadenkenden toon: „Eens erkende ik mij als zondaar, ik was dagen en weken lang zeer bekommerd over het heil mijner ziel. Eene inwendige stem zeide mij: „Heden is het de welaangename tijd, ga tot Jezus,” maar mijn hart antwoordde: „heden nog *niet* — *morgen*.” Wanneer dat „morgen” echter aanbrak, verschoof ik het weder. Mijne lichtzinnige kameraden spotteden met mijnen ernst, en zochten mij tot de dwaasheden der zonde terug te lokken. Ik zeide tot mij zelve: „Heden zal ik nog met hen meêgaan; — morgen niet meer!”

Dit was inderdaad de geschiedenis van den rampzaligen jongeling. Zijne wereldsche vrienden, juichende over den aanvankelijken zegen, zoo ligt op hem behaald, voerden hem van het eene genot tot het andere, van den schouwburg naar de herbergen en de speel tafels, en hij dronk en zwierde met hen, en was de vrolijkste onder de vrolijken. Het geweten verhief wel luide zijne waarschuwend stem; doch het werd onderdrukt, en zorgeloos ijldde hij op den weg des verderfs voort.

„Op eenen schoonen zondagmorgen,” verhaalde hij mij verder, „ontmoette ik, terwijl ik op weg was naar mijne kameraden, een jongen man. Hij vatte vertrouwelijk mijne hand en zeide: „Beste vriend, het komt mij voor dat gij voornemens zijt op wereldsche vermaken uit te gaan, ga met mij en ik zal u een beter genot verschaffen.” Ik ging met hem en hij voerde mij naar eene kerk. Verast en beschaamd wilde ik terugijlen, doch mijn geleider hield mij vast en smeekte mij, toch een oogenblik mede naar binnen te gaan. Ik gaf toe, doch nam mij voor slechts even te blijven. Wij kwamen het gebouw in en ik zette mij neder. Mijn geweten, alsof het hier voor de laatste maal tot mij spreken wilde, herinnerde mij aan mijne zoo herhaaldelijk verbrokene belofte, en gebod mij *nog heden* den Heer te zoeken. Neen, *heden niet*,

antwoordde mijn hart op de vriendelijke fluistering des Geestes. Toch woonde ik de gansche godsdienst-oefening bij. Mijn vriend hierdoor bemoedigd, nam mij daarna mede naar eene Christelijke bijeenkomst, eene bijbeluitlegging of zoo iets. Daar handelde de spreker voornamelijk over de noodzakelijkheid om *elk oogenblik* voor de eeuwigheid bereid te zijn. Dit maakte eenen diepen indruk op mijn gemoed. Zal ik, of zal ik niet, overlegde ik. Ik moet thans beslissen, ik moet God kiezen of — voor eeuwig de gedachte aan de zaligheid uit mijne ziel verbannen. Onophoudelijk hield mij dit bezig.

De vergadering ging uiteen. De woorden: „Schik u om uwen God te ontmoeten,” klonken mij aanhoudend in de ooren toen ik de plaats verliet.”

Tot hertoe had de zieke, hoewel met afgebrokene woorden, tamelijk kalm gesproken. Zijn blik werd echter onrustiger, toen hij voortging.

„Ik *wist* het — doch ik deed het niet: „Heden niet — morgen!” sprak mijn hart, en ik rende den weg der zonde op nieuw weder in. Maar van dat oogenblik af, was alles duisternis, schrik en angst in mijne ziel. God trad mij tegen, en eer de nacht voorbij was gegaan, werd ik door eene boosaardige koorts aangegrepen, die mij binnen twee dagen zoover bracht als ik thans ben.”

„Ik heb mijnen Schepper getergd en gevloekt,”

liet hij in toenemende woestheid volgen, „en moet nu sterven zonder hoop — *zonder hoop*, voor eeuwig!”

Wederom bezwoer ik den ongelukkige zich den Heiland in de armen te werpen, die den grootsten zondaar genadig wil zijn, doch het baatte mij niets. Vertwijfeling had zich van hem meester gemaakt. Eenige oogenblikken stilte, daarna een diepe zucht, — een ontzettende angstkreet: „verloren, verloren, verloren!” en zijn geest was *geveken*.

Bluscht den Geest niet uit, maar geeft acht op Zijne liefderijke vermaningen. Bedroeft en wederstaat gij Hem heden, gij weet niet of Hij morgen nog tot u wederkeeren zal. Hoe verschrikkelijk zou het zijn, wanneer in de toekomstige wereld de herinnering aan Zijne verwerpene roepstemmen, u den angstkreet asperste: „voor eeuwig verloren!” Dan zal de Heer spotten met uwe vreeze en u toeroepen: „Thans *kunt* gij niet, omdat gij vroeger niet hebt *gewild*. Ik liet u bidden, doch gij wildet niet hooren. Ik wachtte lang, Ik smeekte u de aangebodene genade aan te nemen, doch gij bleef haar weigeren. Thans is het *te laat*! De deur der genade is gesloten — *gesloten voor eeuwig*!”

DE FAMILIE DE LABORDE EN DE KLEINE LYDIA.

Een verhaal uit de belegering
van Parijs.

Naar het Hoogduitsch.

Prijs f 0.75 ingenaaid; netjes gebonden f 1.05.

DE KINDEREN IN DEN KORF,

OF
DAPH EN HARE PLEEGKINDEREN.

Prijs 35 cent.

BROEDER EN ZUSTER,

of het wederzien na veertig jaren, door E. GERDES.
Gebonden 75 cent, met twee gekleurde plaatjes;
ingenaaid zonder plaatjes, 40 cent.

ELISE EN HAAR VERJAARSGESCHENK,

een verhaal uit de belegering van Straats-
burg, met een voorrede van
H. C. VOORHOEVE Jz.

Met twee gekleurde plaatjes gebonden 75 en
ingenaaid 50 Cent.

DE BEDELARES,

door J. DE LIEFDE,

EN

DE TWEE GELUKZOEKERS.

Uit het Hoogduitsch.

Twee verhalen in één gelithographeerden Omslag,
waarop twee schetsen voorkomen, uit elk verhaal
één. Te zamen honderd bladzijden. Prijs 40 cent.

(Zie volgende blz.)

Nog zijn door hem uitgegeven:

DE KLEINE SCHIPBREUKELINGE,
met een Voorwoord van den heer A. COOLSMa, Directeur
van het zendelinghuis te Utrecht.

DE BLAUWE HEMEL ACHTER DONKERE WOLKEN.

Beide werkjes bevelen zich zeer aan tot uitdeeling, niet
alleen op het Kerstfeest, maar voor alle Christelijke
Feesten. Ook voor verjaarsgeschenken. Zij zijn voor oude
en voor jonge menschen zeer geschikt.

„De Kleine Schipbreukeling” kost **30** Cent, en „De
Blauwe hemel achter donkere wolken,” **35** Cent.

„Het eerste boekje,” zegt „de Standaard,” „dat de heer
A. Coolsma te Utrecht inleidt, geeft een eenvoudig maar zeer
treffend verhaal, waaruit de kracht van het Woord Gods blijkt,
en tevens zij die in onze maatschappij wonden willen genezen,
zoowel als wie genezing des harten behoeven, veel kunnen
leeren. Het andere werkje bevat zeer ernstige leeringen, grepen
uit het „volle rijke menschenleven.” Beide boekjes heb-
ben een net gewaad en zijn ook uiterst goedkoop.”

„De kleine Schipbreukeling,” een verhaal voor oud en jong;
en „De blauwe hemel achter donkere wolken,” een verhaal
voor oude en voor jonge menschen. Beide deze boekjes zijn uit
het Duitsch vertaald, van degelijken inhoud en zeer goedkoop.
Wij bevelen ze ter uitdeeling gaarne aan.” (Sprokkelaar.)

„De blauwe hemel, achter donkere wolken” is uit het Duitsch
vertaald door iemand, die bewees, het Duitsch machtig te
zijn. Des Christens troost, dat in de grootste smarten het
hart in den Heer gerust blijft en ’t altijd triomfeerend geloof,
dat zich achter de donkerste wolken een blauwen hemel welft,
is in deze geschiedenis op boeiende wijze medegedeeld. De
127 bladzijden voor slechts 35 cent zijn in een net gewaad
gestoken (geïllustreerden omslag).

„De Kleine schipbreukeling,” met even net uiterlijk, schetst
op onderhoudende wijze hoe opvoeders, — ouders, onderwij-
zers enz. — het moeten aanleggen, om met vrucht aan jeug-
dige harten te arbeiden. De jeugd kan er uit leeren, hoe
eigen gebreken worden bestreden en afgeleerd. In het geheele
werkje komt helder uit, hoe groot eenen invloed ’t Woord
Gods heeft bij het opvoedingswerk. Dit werkje kost . . . 30 Cent
Beide verhalen passen zoowel voor ouden als jongen.”
(Het Noorden).